

Veiledning til forskrift om det lokale elektrisitetstilsyn og sakkyndige som utfører oppgaver for netteier (fdle)

Til § 3 Definisjoner

Begrepene kontroll og tilsyn samsvarer med det som er definert i styrende dokumenter for tilsyn utarbeidet i samarbeid mellom HMS-etatene.

Til § 4 Dispensasjon

Det er ved særlige forhold at Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan gi dispensasjon fra forskriftens regler. For eksempel kan det være aktuelt å gi dispensasjon fra reglene om krav til organisering av det lokale elektrisitetstilsyn (DLE). I en slik vurdering vil en se på om kostnadene er uforholdsmessig store og om netteier har få abonnenter. Videre vil en se på hvordan netteier foreslår DLE- oppgaven ivaretatt. Selv om netteier har en liten organisasjon skal det være et skille mellom DLE og annen virksomhet som kan komme i konflikt med den funksjonen DLE utfører. DLE kan uansett ikke være en del av en eventuell installasjonsavdeling til netteier.

Til § 5 Det lokale elektrisitetstilsyn

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan i medhold av denne bestemmelsen pålegge netteiere å opprette et lokalt elektrisitetstilsyn, som skal utføre tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr innenfor sitt forsyningsområde.

Netteiere som før forskriftens ikrafttredelse er pålagt en plikt til å utføre lokalt elektrisitetstilsyn, skal fortsette dette tilsynet, og vil være omfattet av de ulike krav som fremgår av denne forskriften.

Bestemmelsen gjelder også for industrivirksomhet/industriparker som har sitt eget forsyningsnett.

Til § 6 Organisering

Plikten til å utføre tilsyn er en del av monopolvirksomheten til netteier. Det lokale elektrisitetstilsyn (DLE) skal klart skilles fra annen virksomhet til netteier. DLE må være en selvstendig enhet/avdeling hos netteier, direkte underlagt daglig leder eller tilsvarende. DLE kan for eksempel ikke kan være organisert i samme enhet/avdeling som en installasjonsvirksomhet hos netteier.

Kravet til organisatorisk skille innebærer at ledelsespersonell i DLE eller sakkyndig selskap ikke kan delta i ledelsen av andre virksomheter hos eier, som er egnet til å svekke tilliten til DLE eller sakkyndige når de utfører oppgaver for netteier. Dette innlærer bl.a. at en person ikke samtidig kan lede DLE og en installasjonsvirksomhet hos netteier. Tilsvarende kan leder av sakkyndig virksomhet ikke samtidig være leder av en installasjonsvirksomhet.

Det kan ikke opprettes egne AS eller selvstendige virksomheter som skilles ut fra netteier. Netteier skal ha full styringsrett overfor DLE.

Sakkyndige som utfører kontroll for netteier skal være uavhengige virksomheter. Forskriften stiller samme organisatoriske krav til sakkyndige som for DLE.

Til § 7 Uavhengighet

Tilsyn med eller kontroll av andre virksomheter som eies av netteier, skal utføres av et annet lokalt elektrisitetstilsyn. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap fastsetter hvem som i slike tilfeller skal føre tilsyn. Kostnadene ved dette tilsynet skal dekkes av den netteier som eier slik annen virksomhet.

Begrepet «forestå en kontroll» skal forstås tilsvarende som i forskrift 14. desember 1993 nr. 1133 om kvalifikasjoner for elektrofagfolk § 11 og § 16 med tilhørende veiledning.

Personell som forestår eller utfører kontroll av elektriske anlegg eller elektrisk utstyr skal ikke utføre andre oppgaver innen el-området enn det som ligger i funksjonen som lokalt elektrisitetstilsyn. Det nærmere innholdet av denne funksjonen fremgår av forskriftens bestemmelser og instruks fastsatt av sentraltilsynsmyndighet. Denne oppgavebegrensning innebærer bl.a. at den som skal utføre kontroll av elektriske anlegg og elektrisk utstyr for eksempel ikke kan være ansatt i eller ha installasjonsvirksomhet ved siden av arbeidet som kontrollør. Det samme gjelder for eksempel i selskap som tilbyr kontroll av boliginstallasjoner. Bestemmelsen gjelder også for arbeid utenfor netteiers forsyningsområde.

Til § 8 Habilitet i den enkelte sak

Ved vurdering av uavhengighet og objektivitet hos den som forestår eller utfører kontroll/tilsyn gjelder forvaltningslovens habilitetsregler.

Til § 9 Kvalifikasjonskrav

Kvalifikasjonskravene fremgår av forskrift om kvalifikasjoner for elektrofagfolk § 16 med veiledning. Det gjelder samme krav for den som utfører kontroll som for den som skal fatte vedtak i saken.

Til § 10 Regnskap

Dersom netteier velger å la andre utføre kontroll, skal det av resultatoppstillingen til det lokalelektrisitetstilsyn (DLE) fremgå hvor mye som er utført av sakkyndige og hvor mye som er avsatt til dette arbeidet. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap skal ved tilsyn gis innsyn i eventuelle avtaler som foreligger mellom netteier og sakkyndige.

Kostnader forbundet med DLE dekkes innenfor netteiers årlige inntektsramme. Det er på denne bakgrunn essensielt at kostnader og eventuelle inntekter forbundet med DLE, regnskapsføres under nettselskapets monopolvirksomhet, uavhengig av om kontrollen utføres av netteier selv eller settes ut til tredjepart.

Til § 12 Instruks, tilsynsplan og rapportering

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) skal innen 1. august gi en årlig instruks om hvilke oppgaver som skal utføres for det neste året. Netteier vil gis mulighet til å komme med innspill til de oppgavene som pålegges.

Utarbeidelse av tilsynsplan kan ikke utsettes til andre, jf. § 13.

Netteier skal hver 4. måned levere en rapport over antall tilsyn som er utført i forhold til planlagt tilsyn for aktuell periode og for året i sin helhet.

Dersom det benyttes sakkyndige, skal netteier ha et system som sikrer at han får det nødvendige rapportgrunnlaget for å rapportere til DSB.

Relevante data fra alle tilsyn, herunder kontroller som utføres av sakkyndige, skal registreres i en database hos DSB.

Til § 13 Oppgaver

Netteier kan la det lokale elektrisitetstilsyn (DLE) utføre alle oppgavene som er nødvendige ved kontroll og tilsyn av et tilsynsobjekt. Netteier kan velge å benytte sakkyndige til å utføre de kontrolloppgavene som er opplistet i bestemmelsen.

Både DLE og sakkyndige må følge forvaltningslovens regler i sitt arbeid i forbindelse med tilsynet.

Dersom sakkyndige benyttes, skal utplukk av tilsynsobjekter foretas i samarbeid med netteier ut fra de tilsynsplaner som netteier har utarbeidet. Sakkyndige kan sende et orienteringsbrev til tilsynsobjektet, hvor det kommer klart frem at det skal utføres kontroll på vegne av netteier/DLE. Etter at kontroll er utført, kan sakkyndige levere/sendte kontrollrapporten direkte til kontrollobjektet med kopi til DLE. Det skal også leveres/sendes en rapport der det ikke er påvist avvik.

Dersom det er påvist avvik skal det komme klart frem i kontrollrapporten at det regnes som et varsel om vedtak etter forvaltningslovens regler (forhåndsvarsel). Tilsynsobjektet skal gis en frist på inntil 3 måneder til å gå igjennom punktene i kontrollrapporten og komme med eventuelle merknader. Tidsfristen må tilpasses avvikets art og hvilket behov det er for at påviste avvik lukkes hurtig. Dersom tilsynsobjektet velger å lukke avviket, skal sakkyndige vurdere den tilbakemeldingen som er gitt og avslutte saken, der dette er aktuelt. Sakkyndige skal da gi en tilbakemelding til tilsynsobjektet og DLE om at saken er avsluttet. Er saken ikke avsluttet innen fristutløp, skal den overføres DLE for videre oppfølging.

DLE skal, etter mottakelse av saken fra sakkyndige, på selvstendig grunnlag vurdere om og hvilke reaksjonsmidler det skal gis i saken.

Klage på vedtak fattet av det lokale elektrisitetstilsyn skal behandles av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

Ved mottakelse av en klage fra et tilsynsobjekt skal DLE vurdere klagen etter forvaltningslovens regler. Det skal herunder vurderes om klagen er rettidig, og om vedtaket skal opprettholdes eller omgjøres. Dersom vedtaket opprettholdes, skal det sendes til DSB med en saksfremstilling og en begrunnelse for hvorfor vedtaket opprettholdes. Dette skal gjøres snarest mulig etter at klagen er mottatt av DLE.

Til § 14 Kontroll av sakkyndige

Bestemmelsen forutsetter at netteier har bestillerkompetanse, og at netteier fører kontroll med sakkyndige som skal benyttes. Denne oppgaven kan ikke settes ut til andre. Det er netteiers ansvar at han får de tjenester som er bestilt, og at sakkyndige som benyttes tilfredsstiller kravene i forskriften. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap vil ved tilsyn av netteier kontrollere at bestemmelsens krav er oppfylt.

Netteier skal ha tilsvarende kontroll med sitt eget lokale elektrisitetstilsyn etter forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (Internkontrollforskriften).

Til § 15 Koordinering med andre HMS-etater

Hensikten med bestemmelsen er å bidra til et øket samarbeid mellom HMS-etatene. Samarbeid mellom det lokale elektrisitetstilsyn (DLE) og brannvesenet bør spesielt vurderes hvor dette kan gi større bredde i tilsynet. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap ønsker at DLE skal delta aktivt i lokalt/regionalt samarbeid med andre HMS-etater.

Planlagt tilsyn mer enn én dag skal innrapporteres til felles tilsynsdatabase, jf. krav fra styrendedokumenter for tilsyn.

Til § 16 Informasjonsplikt

Kravet i første ledd er utledet av forvaltningsloven § 11 og forskrift 15. desember 2006 nr. 1456 om forvaltningsorganenes veiledningsplikt.

Netteier bør uoppfordret informere om ulike tiltak som kan fremme elsikkerheten.

Netteier er ansvarlig for at det tilbys informasjon om elsikkerhet i skolen til 6. og 9. klasse. Ulike dataprogram som tilbys og er akseptert av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan benyttes som et supplement til personlig informasjon om elsikkerhet. Informasjonen skal omfatte elsikkerhet om både elektriske anlegg og elektrisk utstyr.

Netteier skal tilby et møte til alle registrerte virksomheter etter forskrift om registrering av virksomheter som prosjekterer, utfører og vedlikeholder elektriske anlegg. Det kan i slike møter informeres om eventuelle forskriftsendringer og andre endringer som har betydning for elsikkerheten i samfunnet. Det vil kun være forregistrerte virksomheter med faglig ansvarlig innenfor forsyningsområdet til netteier hvor det vil være aktuelt å tilby et møte.

Informasjon etter fjerde og femte ledd kan utføres av sakkyndige eller andre som har kompetanse til å utføre slikt informasjonsarbeid.

Til § 17 Brann- og ulykkeetterforskning

Det er opprettet distriktsvise brann- og ulykkesetterforskningsgrupper i politidistriktene. Det er politiet ved politimesteren som leder en slik gruppe og vil bestemme når det er aktuelt at gruppen skal bistå politiet i etterforskningen.

Netteier må sikre at den eller de personer som er med i gruppen har nødvendig kompetanse til å etterforske slike ulykker. Netteier kan benytte eget personell eller benytte personell fra sakkyndige.

Timesatsen er ment å dekke kostnaden for den tjenesten som utføres.

Til § 18 Tilsynsmyndighet

Sentral tilsynsmyndighet er Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Til § 21 Overtredelsesgebyr

Størrelsen på gebyret vil bli vurdert ut fra overtredelsens art, omfang, virkning, foretakets økonomiske stilling, eventuell økonomisk fordel oppnådd ved overtredelsen og utvist skyld. Etter forholdene vil gebyret utgjøre betydelige beløp, og i en størrelsesorden som er ment å virke motiverende for etterlevelse av lovverkets ulike bestemmelser.